

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 36601**Nom:** Realització radiofònica**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 4,5**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Complements formatius de caràcter optatiu	OPTATIVA
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Complements formatius de caràcter optatiu	OPTATIVA

COORDINACIÓ

PERIS BLANES ALVAR

RESUM

Realització Radiofònica és una assignatura optativa del Grau en Comunicació Audiovisual.

A més de la praxi en estudi radiofònic, els continguts de l'assignatura contemplen l'estudi d'història específica de la ràdio al món i Espanya; la configuració i tipologia de programes a la programació radiofònica; definició de les tipologia de programes informatius: butlletins horaris i programes de desenvolupament; apropament al funcionament d'una redacció d'informatius; treball sobre els criteris per a la selecció de notícies i les fonts informatives; tipus de magazine i les característiques de continguts i els programes nocturns i esportius del cap de setmana. Així mateix, es treballa la publicitat en els seus formats i finalitats (empresarial, institucional).

Es tracta d'una assignatura de caràcter pràctic en la qual l'alumnat haurà d'elaborar un programa/pòdcast pilot de gènere magazine d'una hora de durada a realitzar en grups preferiblement de 4 persones. Per això, es comptarà amb l'enregistrament en directe d'algunes seccions i l'edició en postproducció de la resta, per a això s'utilitzaran programes d'edició sonora multipistes. El projecte es lliurarà a la darrera classe del curs i haurà de comptar amb diverses seccions establertes prèviament.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es preveuen altres tipus de requisits.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguen més adequats als distints mitjans de comunicació.

Capacitat per a actuar defenent una cultura de la pau i respectant els drets fonamentals en els processos de la comunicació, en concret la igualtat entre dones i hòmens en tots els tractaments informatius, interpretatius, sígnicos, dialògics i opinatius de la comunicació.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Capacitat per a dur a terme l'anàlisi de les estructures, continguts i estils de la programació televisiva i radiofònica així com les distintes variables influents en la seua configuració i processos tant comunicatius com espectaculars per ells generats.

Capacitat per a experimentar i innovar per mitjà del coneixement i l'ús de mètodes i tècniques aplicats.

Coneixement dels diversos llenguatges, codis i modes de representació propis dels distints mitjans tecnològics i audiovisuals: fotografia, cine, ràdio, televisió, vídeo i imatge electrònica, internet, etc. a través de les seues propostes estètiques i industrials, a més de la seua rellevància social i cultural i la seua evolució al llarg del temps, que haurà de generar la capacitat per a analitzar relats i obres audiovisuals, considerant els missatges icònics com a textos i productes de les condicions sociopolítiques i culturals d'una època històrica determinada.

Coneixement i aplicació de les tècniques i processos de creació i difusió audiovisuals en les seues diverses fases, tant en el cine com en televisió, vídeo i multimèdia des del punt de vista de la posada en escena des de la idea inicial fins al seu acabat final. D'això es deriva la capacitat per a crear i dirigir la posada en escena integral de produccions audiovisuals cinematogràfiques, videogràfiques o televisives, responsabilitzant-se de la direcció d'actors i ajustant-se al guió, pla de treball o pressupost previ.

Coneixement i aplicació de les tècniques i processos de producció i difusió audiovisuals en les seues diverses fases, des de la concepció d'un projecte fins a la seua comercialització. El dit coneixement donarà lloc al desenrotllament de la capacitat i habilitat per a planificar i gestionar els recursos humans, pressupostaris i mitjans tècnics, incloent tots els processos implicats en la direcció i gestió d'empreses audiovisuals en els seus diferents àmbits.

Coneixement teoricopràctic de les estructures organitzatives en el camp de la comunicació visual i sonora, així com la seua evolució i gestió al llarg del temps, incloent la tributació audiovisual. També comprén el coneixement i la investigació de la naturalesa i interrelacions entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.

Coneixement teoricopràctic de les tecnologies aplicades als mitjans de comunicació audiovisuals (fotografia, ràdio, so, televisió, vídeo, cinema i suports multimèdia), incloent-hi la capacitat per a utilitzar-los en la construcció i la manipulació dels diversos productes que comprén l'àmbit de la comunicació audiovisual.

Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

Iniciativa, creativitat, credibilitat, honestedat, imatge, esperit de lideratge i responsabilitat tant de manera individual com corporatiu.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants posseïsquen habilitat per a l'organització i temporalització de les tasques, realitzant-les de manera ordenada adoptant amb lògica les decisions prioritàries en els diferents processos de l'activitat periodística.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen capacitat d'adaptació als canvis tecnològics i sociolaborals.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Que els estudiants tinguen la capacitat i la creativitat necessàries per a assumir riscos expressius i temàtics en el marc de les disponibilitats i terminis de la producció comunicativa, aplicant solucions i punts de vista fundats en el desenvolupament dels projectes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El butlletí horari

S'explicarà què és un butlletí informatiu i com es construeix. A continuació, l'alumnat haurà de redactar i produir un butlletí informatiu d'entorn a 10 minuts, que després hauran de locutar i enregistrar en directe, com es fa a la ràdio professional. Entre altres elements sonors, hauran d'incorporar talls de veu dels protagonistes, músiques i efectes apropiats. Les notícies que s'incorporen al butlletí hauran de ser d'actualitat en relació al tema central sobre el qual gire el magazine de ràdio o el pòdcast que estaran realitzant.

2. L'entrevista

S'explicaran les pautes per a dur a terme una entrevista en el mitjà sonor i quina és la seua tipologia. A continuació, l'alumnat haurà de produir i redactar les preguntes d'una entrevista a una persona externa al grup que tinga alguna cosa a aportar en relació al tema seleccionat per al magazine. L'entrevista es realitzarà en els estudis de ràdio del Taller d'Audiovisuals i serà en directe. La seua durada serà entre 10 i 15 minuts.

3. El debat i la tertúlia

S'orientarà l'alumnat en la realització d'un debat o tertúlia. Posteriorment, l'alumnat haurà de preparar i, en conseqüència, redactar els temes d'un debat o una tertúlia sobre un aspecte o qüestió relacionada amb el tema del magazine. Participaran tots els membres del grup i serà una secció que s'enregistrarà en directe. La seua durada serà entorn a 10 minuts.

4. El reportatge

Es recordaran les característiques del reportatge sonor. A continuació, l'alumnat haurà de produir, redactar, locutar i postproduir un reportatge sonor sobre algun aspecte relacionat amb el tema del magazine. Es tracta d'una de les seccions més complexes a realitzar, perquè intervenen en el seu procés tots els elements del llenguatge radiofònic: veu, música, efectes, silencis. Hauran de buscar diferents veus dels protagonistes. La seua durada serà entre 5 i 10 minuts.

5. La publicitat

Es recordarà la tipologia publicitària en el llenguatge sonor. Posteriorment, l'alumnat haurà de crear continguts publicitaris, que es repartiran al llarg del programa. S'encarregaran de la producció, la redacció, la locució i la postproducció. La seua durada serà d'entorn a 5 minuts i es podrà dur a terme qualsevol tipologia publicitària relacionada amb els continguts sonors.

6. La capçalera, el comiat i la continuïtat

Es donaran les pautes per a realitzar aquests elements de la creativitat sonora. A continuació, l'alumnat haurà de produir, redactar, locutar i postproduir la capçalera del programa, el comiat i la continuïtat entre les diferents seccions, amb contingut propi o amb la utilització de músiques apropiades. La seua durada serà d'entorn a 10 minuts.

7. Secció lliure

L'alumnat s'encarregarà de produir, redactar, locutar i postproduir una secció de temàtica lliure, sempre que s'ajuste al contingut del magazine que està desenvolupant. La seua durada serà entre 5 i 10 minuts.

Resultats d'aprenentatge

Estos continguts es plasmaràn en els següents resultats d'aprenentatge:

- Conèixer els codis i els modes de representació propis de la comunicació audiovisual.
- Planificar recursos humans.
- Escriure escaletes adaptades al mitjà.
- Escriure guions adaptats al mitjà.
- Manejar les tecnologies aplicades als mitjans de comunicació.
- Treballar en equip.
- Assumir la responsabilitat d'un projecte propi.
- Desenvolupar una feina creativa o de recerca.
- Analitzar estructures, continguts i estils de la programació televisiva i radiofònica.
- Configurar processos radiofònics i televisius.
- Mesclar sons materials amb una intencionalitat determinada.
- Gravar senyals acústics.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Laboratori	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	7,50
Elaboració de treballs individuals o en grup	35,00
Estudi i treball autònom	15,00

Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Activitats presencials

La docència presencial seguirà les metodologies següents:

- **Lliçó magistral:** s'exposaran a classe les pautes teòriques perquè l'alumnat pugui executar els treballs de caràcter pràctic amb totes les garanties.
- **Estudi i anàlisi de casos:** s'analitzaran de forma col·lectiva exemples de programes de ràdio i pòdcasts que serveixin d'orientació a l'alumnat en la realització de les pràctiques.
- **Exposició a l'aula i el treball per grups:** el treball cooperatiu i en grup és una de les metodologies essencials d'aquesta assignatura.
- **Realització de projectes audiovisuals:** el projecte principal de l'assignatura és un programa o un pòdcast de gènere magazine.

La dinàmica de les classes serà totalment pràctica. El professorat donarà unes indicacions de com abordar cadascuna de les activitats i l'alumnat començarà a desenvolupar-les en grup de treball de 4 persones idealment, i excepcionalment 3 o 5.

Cada activitat serà una secció o part del magazine de ràdio que haurà de realitzar l'alumnat i es durà a terme per separat, però totes les seccions es juntaran al final del curs conformant el magazine radiofònic d'una hora de durada que es demana.

Cada setmana, l'alumnat haurà de dur endavant una de les seccions. Hi haurà seccions que, per la seua complexitat, requerisquen més d'una setmana de treball. El treball es compon, prèviament, de l'elaboració del guió i posteriorment, de la seua locució. Aquesta locució es podrà fer en directe, amb la gravació per part d'una persona de l'equip i la incorporació de músiques i altres efectes, o en diferit, en postproducció amb els programes adients.

Les seccions que es realitzaran en directe estaran ja preparades per a incorporar-les al magazine final, mentre que les seccions gravades en diferit caldrà preparar-les per a la seua incorporació, eliminant aquelles parts que no hagen resultat correctes, incorporant les músiques i els efectes adequats.

El treball de l'alumnat serà autònom, sempre amb la supervisió del professorat, que exercirà de tutor i acompanyant dels mateixos, present en les gravacions i resolent tots aquells dubtes que es puguin plantejar. Aquesta assignatura té més complexitat que la de segon curs i l'alumnat ja té experiència pel que fa a la creació radiofònica. El que es pretén, per tant, és que exploten tota la seua creativitat i coneguen totes les possibilitats expressives del mitjà radiofònic i la creació sonora.

L'últim dia de classe, cada grup farà entrega al professorat del seu magazine radiofònic, en format d'àudio

WAV, i donarà per tancat el curs. El professorat també demanarà en document PDF els materials que han utilitzat els estudiants durant la realització del magazine, com ara escaletes i guions per a avaluar el treball realitzat. La locució i edició dels projectes no es pot fer fora de les hores previstes en les classes.

Activitats no presencials

L'alumnat desenvoluparà les següents activitats no presencials:

- **Assistència a altres activitats:** s'organitzarà alguna activitat relacionada amb la creativitat sonora professional.
- **Elaboració de treballs individuals o en grup:** l'alumnat dedicarà unes hores a treballar el projecte amb els membres del seu equip.
- **Estudi i treball autònom:** l'alumnat prepararà les diferents seccions també de manera autònoma, documentant-se per al projecte.
- **Preparació de classes:** l'alumnat prepararà part dels continguts a casa.

Durant tot el curs, el professorat podrà convidar l'alumnat a mantenir tutories amb cadascun dels grups fora de l'horari de classe per a resoldre qualsevol dubte que es pugui plantejar. Aquestes tutories estaran obertes i disponibles per a tot l'alumnat en els dies i les hores establertes prèviament.

Innovació educativa

Aquesta assignatura s'adscriu, a més, en el projecte d'innovació educativa PIEE 3893465 TOTA LLENGUA FA PARET. Un podcast de Sociologia de la llengua, coordinat pel PDI de Sociologia, Rafael Cogollós, per al curs 2025-2026 i segueix les activitats aprovades al respecte pel Servei de Formació Permanent i Innovació Educativa (SFPIE).

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- Aquesta assignatura té especialment en consideració l'**ODS 9 Indústria, innovació i infraestructura** perquè tracta d'empoderar l'alumnat en l'emprenedoria audiovisual, animant-los a que innoven en l'àmbit de la creació audiovisual, particularment sonora.
- També presenta punts de trobada amb l'**ODS 5 Igualtat de gènere**, en el sentit que es posa especial èmfasi en l'ús d'un llenguatge inclusiu i no discriminatori envers les dones o envers qualsevol altre individu. Hi ha una sensibilitat especial per a que el rol de les alumnes dins dels grups de treball siguin actius i igualitaris, que prenguen la paraula i el protagonisme de la mateixa manera que ho pot fer l'estudiantat masculí.

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, aprovat pel Consell de Govern el 30 de maig del 2017 (ACGUV 108/2017).

Avaluació de la primera convocatòria

La nota principal del mòdul s'obtindrà gràcies al programa de ràdio que desenvoluparan els estudiants en equips de treball. Aquest tindrà un valor de 10 punts. Aquesta nota es distribuirà de la següent manera:

- **1. Presentació d'esquemes, resums i textos proposats: contingut i creativitat (guions i escaletes): 30%.** És recuperable en segona convocatòria.
- **2. Prova escrita final (programa de ràdio o pòdcast en grup): 60% (locució: 20%; seccions en directe: 20%; edició i postproducció: 20%).** És recuperable en segona convocatòria.
- **3. Valoració d'actitud i participació en la dinàmica de classe: 10%.** No és recuperable en segona convocatòria.

L'assistència a les classes és obligatòria perquè es tracta d'un mòdul de Laboratori (per superar el mòdul caldrà assistir a un mínim del 80% de les sessions).

Per a superar el mòdul, l'estudiantat haurà d'obtenir més d'un 5 sobre 10 en la suma dels diferents apartats (1 i 2). En cas contrari, haurà de recuperar la part suspesa en la segona convocatòria, que també estarà establerta en el calendari corresponent.

Avaluació segona convocatòria

Si no s'aproves el projecte radiofònic en primera convocatòria o l'alumnat no presentés el projecte en aquesta convocatòria es facilitarien les instal·lacions i eines tecnològiques per superar el mòdul a la segona convocatòria.

El sistema d'avaluació de la segona convocatòria serà el mateix que a la primera convocatòria, és a dir, s'haurà de lliurar al professorat el dia convingut un programa o pòdcast pilot del gènere magazine amb les seccions previstes en aquesta guia docent i amb les mateixes característiques que els projectes de la primera convocatòria. La valoració d'actitud i participació en la dinàmica de classe no és recuperable.

Observacions

- En totes les proves, exercicis o treballs escrits s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada errada comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.
- En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció que sigui procedent d'acord amb la legislació vigent.
- L'honestedat intel·lectual és vital a les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en què es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la utilització forma part dels continguts de l'assignatura o està autoritzada pel professorat que la imparteix.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- GUARINOS, V. (2009). *Manual de narrativa radiofònica*. Editorial Síntesis: Madrid.
- IRUZQUIZA, F. (2019). *El gran cuaderno de podcasting*. Kailas: Madrid.
- MARTÍ, J. M. (2016). *51 ideas para hacer buena radio*. UOC: Barcelona.
- MANUAL ADOBE AUDITION (2025). <https://helpx.adobe.com/es/audition/user-guide.html>
- PEDRERO-ESTEBAN, L. M.; MARTÍNEZ-OTÓN, L.; CASTILLO-LOZANO, E.; MARTÍN-NIETO, R. (2023). ¿Cómo suenan los podcasts en España?. Radiografía de la producción original en las plataformas de audio digital en 2022. *Fundación Antonio de Lebrija*. <https://www.nebrija.com/catedras/observatorio-nebrija-espanol/pdf/tendencias-produccion-mercado-del-podcasting.pdf>

Referències complementàries

- BONET, M. (coord.) (2016). *El imperio del aire. Espectro radioeléctrico y radiodifusión*. UOC: Barcelona.
- CEBRIÁN HERREROS, M. (2007). *Modelos de radio: desarrollo e innovaciones*. Fragua: Salamanca.
- GAMIR-RÍOS, J.; CANO-ORÓN, L. (2022). Características de la podcastfera española. Entre la democratización y la lógica comercial, *El Profesional de la Información*, 31(5). <https://doi.org/10.3145/epi.2022.sep.05>
- GARCÍA-MARÍN, D. (2020). ¿Mapping the factors that determine engagement in podcasting: design from the users and podcasters experience, *Communication & Society*, 33(2), 49-63.
- GARCÍA-MARÍN, D. (2019). "La radio en pijama. Origen, evolución y ecosistema del podcasting español", *Estudios sobre el Mensaje Periodístico*, 25 (1), 181-196.
- MARTÍNEZ-COSTA, M. P.; MORENO, E.; AMOEDO, A. (2018). ¿Mapa de la radio online en España: tipología y caracterización en el contexto de los cibermedios, *El Profesional de la Información*, 27 (4), 849-857. <https://doi.org/10.3145/epi.2018.jul.14>
- MARTÍ, J. M. et al. (2015). La ràdio, model de negoci en transició: estratègies d'oferta i comercialització en el context digital, *Quaderns del CAC*, 41(18), 13-22.
- McLEISH, R.; LINK, J. (2016). *Radio Production*. Focal Press: New York.
- NORBERG, E. G. (2016). *Radio Programming: tactics and strategy*. Routledge: Abindgon/New York.
- RODRÍGUEZ LUQUE, C.; ALONSO FERNÁNDEZ, J. A.; LEGORBURU, J. M. (2020). De la fonoteca al pòdcast: Análisis de los magazines estrella de la radio generalista española en los repositorios abiertos, *Documentación de las Ciencias de la Información*, 43, 15-22.